

EPIDEMIOLOGIA BOLII LYME ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ion Berdeu, Ion Iepure

Disciplina de epidemiologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Borelioza Lyme este considerată cea mai frecventă boală transmisă de căpușe în climatele moderate ale emisferei nordice. Este o boală cu manifestări clinice diverse. Semnele și simptomele permit diagnosticarea corectă a bolii. **Scopul lucrării.** Analiza retrospectivă a morbidității prin boala Lyme în dinamica multianuală în Republica Moldova și municipiul Chișinău. **Material și metode.** Forma 2, Buletinul epidemiologic al bolilor infecțioase pentru anii 2004 – 2022, din cadrul Agenției Naționale de Sănătate Publică. **Rezultate.** Morbiditatea multianuală prin boala Lyme în Republica Moldova a fost foarte scăzută în perioada 2004-2009, cu 0,71‰ în 2004 și a rămas foarte scăzută până în 2009, fiind de 0,81‰. Morbiditatea maximă a fost înregistrată în 2012 - 4,62‰, 2019 - 5,26‰ și 2021 - 5,23‰. În mun. Chișinău, morbiditatea prin boala Lyme a fost mai mare, în special începând cu anul 2010, atunci când a fost de 7,51‰, iar în 2021 - 11,05‰. Morbiditatea medie a fost de 1,06‰ în mediul rural și 3,87‰ în mediul urban. În funcție de grupele de vârstă, am constat că adulții și copiii sunt afectați aproape egal de boala Lyme. Morbiditate medie la copii a fost de 3,23‰, iar la adulți de 3,03‰. Copiii cu mediul de trai urban au avut o morbiditate medie de 0,07‰, iar cei din mediul rural - 0,01‰. În funcție de regiunile de dezvoltare (RDD), cea mai mare incidență s-a înregistrat în RDD Chișinău - 1,66‰ în perioada anilor 2004 - 2009 și 10,13‰ - anii 2010 - 2022, urmată de RDD Centru - 0,68‰ anii 2004-2009 și 2,63‰ - anii 2010 - 2022, RDD Sud - 0,19‰ - anii 2004 - 2009 și 0,45‰ anii 2010 - 2022. Cea mai mică incidență s-a înregistrat în RDD Nord și UTA Găgăuzia. **Concluzii.** Boala Lyme este o problemă în creștere în ultima perioadă de timp, afectând tot mai frecvent populația care locuiește în special în zonele urbane și zonele centrale ale Republicii Moldova. **Cuvinte-cheie:** Borelioză, boli infecțioase, morbiditate.

EPIDEMIOLOGY OF LYME DISEASE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Ion Berdeu, Ion Iepure

Epidemiology Discipline, Nicolae Testemițanu University

Introduction. Lyme disease is considered the most common tick-borne disease in the temperate climates of the northern hemisphere. It is a disease with various clinical manifestations. Signs and symptoms allow the correct diagnosis of the disease. **Objective of the study.** Retrospective analysis of Lyme disease morbidity in multi-year dynamics in the Republic of Moldova and Chisinau municipality. **Material and methods.** Form 2, Epidemiological bulletin of infectious diseases for the years 2004 - 2022, from the National Public Health Agency. **Results.** The multi-year morbidity due to Lyme disease in the Republic of Moldova was very low in the period 2004-2009, with 0.71‰ in 2004 and remained very low until 2009, being 0.81‰. The maximum morbidity was recorded in 2012 - 4.62‰, 2019 - 5.26‰ and 2021 - 5.23‰. In Chisinau municipality, the morbidity due to Lyme disease was higher, especially since 2010, when it was 7.51‰, and in 2021 - 11.05‰. The average morbidity was 1.06‰ in rural areas and 3.87‰ in urban areas. Depending on the age groups, we found that adults and children are almost equally affected by Lyme disease. Average morbidity in children was 3.23‰, and in adults 3.03‰. Children living in urban areas had an average morbidity of 0.07‰, and those from rural areas - 0.01‰. Depending on the development regions (DR), the highest incidence was registered in the Chisinau DR - 1.66‰ during the years 2004 - 2009 and 10.13‰ - the years 2010 - 2022, followed by the Center DR - 0.68‰ in the years 2004-2009 and 2.63‰ - years 2010 - 2022, Southern DR - 0.19‰ - years 2004 - 2009 and 0.45‰ years 2010 - 2022. The lowest incidence was recorded in North and Gagauz zones. **Conclusions.** Lyme disease is a growing problem in the last period, affecting more and more frequently the population living especially in the urban areas and central areas of the Republic of Moldova. **Keywords:** Borreliosis, infectious diseases, morbidity.